

Id. KLENK GUSZTÁV

(1909–1976)

fogtechnikus, vizsgázott fogász

Mezőberényben született 1909-ben.

Nagyapja Szarvas város bírása, édesapja kántortanító volt, és a szarvasi tanítóképzőt vezette.

Édesanyja, férje korai halála miatt, egyedül nevelte 3 fiát.

1928-ban Gusztáv a Szarvasi Evangélikus Főgimnáziumban érettségizett.

Ez időben már több területen – úszás, atlétika, korcsolya, futball – kimagasló eredményeket mutatott fel.

Bátyja nyomdokain fogtechnikusi képesítést szerzett.

A '30-as évek közepén feleségével Jászberényben telepedett le, ahol már előbb felépítette fogtechnikai laboratóriumát. Felesége is fogtechnikus képzettséget szerzett, és korszerű, 6–8 embert foglalkoztató laboratóriumuk volt.

1940-ben megszületett kisfiuk, akit Szolnokon Gusztáv Pál névre kereszteltek.

(Ekkor Jászberényben még nem volt evangélikus templom.)

A '40-es évek elején katonai szolgálatra hívták, és később kikerült a frontra is. 1946-ban az orosz fronton hadifogságba esett.

Jászberényi házuk találatot kapott, így felesége a kisfiával Szarvasra költözött, ahová a laborberendezést, az ingóságokat is menekítették.

1949-ben tért haza a hadifogságból.

Ezután rendbe szedte a házat, újra beindította az életüket és a laboratóriumot.

Megértvén az idők szavát, még mielőtt az államosítás elérte volna, 1953-ban a tulajdonát felajánlotta a Jászberényi Általános Műszaki KTSZ-nek, megmentve eszközeit és embereinek munkahelyeit.

Addig volt részlegvezető, amíg 1960-ban a fogorvoshiány megoldására törvényi lehetősége nyílt, hogy “vizsgázott fogász” képesítést szerezzen.

1961 és 1966 között Jászapátin fogászkodott.

1966–1967-ben a jászberényi SZTK-ban dolgozott, szolgálva a rászorulókat.

1967-ben váratlanul elhunyt.

Sírhelye a jászberényi Fehértói temetőben található. Emlékét családja nagy szeretettel őrzi és emlegeti.

Emléke részletesen dr. Klenk Gusztávné levelében olvasható:

“Méltán szerepelhet a Jászberényben szolgálatot teljesítők sorában, mert erős szarvasi kötődése dacára felnőtté válását Jászberényben élte, ott teremtett egzisztenciát, a város gazdasági, társadalmi, sport életének aktív részese, közvetlen, nyitott személyiségével Jászberény emberi közösségének közkedvelt tagja volt. És vizsgázott fogászként magánrendelőjében, ill. 1966-tól haláláig az SZTK rendelőben szolgálta a jászberényi rászorulókat.

Klenk Gusztáv Mezőberényben született 1909-

ben. Édesapja ott volt kántortanító. Ám a család erős szarvasi kötődésekkel rendelkező, tipikus dél-alföldi, török kiverése utáni „keverék” család: apai ágon Bajorországból lehajózó, vállalkozó szellemű, evangélikus ősökkel, anyai ágon szlovák–magyar gyökerű. Melis nagyapja több

éven keresztül Szarvas bírója volt. Az iskolák is Szarvashoz kötötték, mert édesapja a tanítóképzőt, ő a gimnáziumot, a Szarvasi Evangélikus Főgimnáziumban végezte.

Azért a gyermekkorról meg kell említeni: nem volt könnyű! A háromgyerekes tanítócsalád élte a „nemzet napszámosai”-nak nem könnyű életét, majd a tanító úr – megjárván az I. világháború poklát – maláriával tért haza, sorvasztó lázakkal, melyek 2 év alatt felmorzsolták az életét. Felesége hazatért Szarvasra, egyedül nevelte 3 fiát, egészen a legkisebb haláláig. Nagy gondot fordított az életben maradt fiúk iskoláztatására, az iskolák rendben való elvégzésére, olyannyira, hogy a sportban nagy kvalitásokat már a gimnázium elejétől felmutató Gusztávot eltiltotta a sport gyakorlásától! Am ő nagy leleménnyel kijátszva a tilalmakat, eredményesen sportolt tovább edzők, tanárok „fedezése” mellett. És, hogy igaza volt, álljon itt a Magyar Sport című sportlexikon 74. oldaláról, kivonatolva: „csak” úszott, atletizált, korcsolyázott, futballozott, pingpongozott!

»Eredményei: Úszás:1931, középisk. országos bajnok; 1932, (a Margitszigeti fedett uszoda megnyitó-versenyén) a legjobb vidéki hátúszó, I. oszt. úszó minősítés. Ettől kezdve FTC színekben versenyez, sok értékes helyezéssel. Az elmaradt 1940-es olimpiára résztvevőként jelölték. Többszörös Kőrös-bajnok. Szarvasra hazatérve a szarvasi úszók trénera és vezetője lett. Pingpong: többszörös gimnáziumi, városi bajnok. Futball:1928-tól a Szarvasi Turul játékosa,1934-ben II. o. bajnokok, és K. G. minden meccsen játszott.«

Érettségi után, akkor már bátyja nyomdokain, fogtechnikusi képesítést szerzett. És ekkor ő kereste meg magának Jászberényt, praktikusán azért, mert az átfolyó Zagyvával, aranyos kisváros jellegével emlékeztette Szarvasra; másrészt elég messze volt ahhoz, hogy az akkor már Szarvason fogtechnikai-laboratóriumot üzemeltető bátyjával ne „rontsák” egymás üzleti esélyeit.

A '30-as évek közepéig csak átjárt Jászberénybe, „ideiglenesen” építgette a vállalkozást, de 1936-ban feleséget már ide hozott. (Eddigre édesanyja sorsa is elrendeződött, szerették késsőn kapott nevelőapjukat.) Házat vettek, felesége is fogtechnikus képzettséget szerzett, és korszerű, 6–8 embert foglalkoztató laboratóriumot szerelt fel, mire egyetlen gyermeke, az ifjabb Gusztáv, 1940-ben megérkezett. Ám ekkor még nem volt Jászberényben evangélikus templom, Szolnokon keresztelték a gyermeket, s akkor a fiatal pár összefogva a helyi evangélikusok kis csapatával – szervezéssel és anyagi hozzájárulással – létrehozták a kis templomot, amely a Nagykátára vezető úton még akkor is állt, amikor a család 1969-ben Jászberényből végleg elköltözött. (Később autó alkatrész üzletként hasznosították.)

Idősebb Klenk Gusztáv nagyon szorgalmas, praktikusán gondolkodó, nagy munkabírási ember volt, valószínű a sportnak köszönhetően is. És nemcsak magán- és üzleti életét építette kitartóan, tevékenyen részt vett város köz- és sportéletében is.

Alig pár felhőtlen, gyarapodó év, és behívták katonának. Hosszabb, rövidebb hadgyakorlatok következtek. Mielőtt a II. világháború kitörése után végleg kivitték a frontra, a laboratórium fontosabb berendezéseit, anyagkészletét vízmentesen elcsomagolva elásta valahol a kertben.

Az orosz fronton hadifogságba esett, 3 év hadifogság után 1949-ben érkezett haza. Mivel a házuk találatot kapott, ki kellett üríteni. Az ingóságokat Szarvasra menekítették, a gyermeket édesanyjával az anyai nagyszülőkhöz.

Az édesapa helyt állt a fogság körülményei között, „fogászodott”, „üzletelt”, és nagyon sok esendőbb rabtársán segített, támogatta azokat, akik már feladni készültek. Ennek köszönhető egy életre szóló nagy barátság, mert egy tízfuszos barátját hősiesség gondozással, saját enni-valójának odaadásával kihozta a betegségből, együtt szabadultak és hazajutottak. A gyermekeik is testvérnek tekintették egymást, ifjabb Gusztáv náluk talált otthonra az egyetemi évei alatt. Megértette az idők szavát: rendbe szedte a házat, újra beindította az életüket, és a laboratóriumot, és mielőtt az államosítás elérte volna, 1953-ban felajánlotta az egészséget a Jászberényi Általános Műszaki KTSZ-nek, megmentve eszközeit és embereinek munkahelyeit.

Addig volt részlegvezető, amíg 1960-ban a fogorvoshiány megoldására törvényi lehetősége nyílt a vizsgázott fogász képesítés megszerzésére. Így 1961és 1966 között Jászapátin, 1966–1967-ben, bekövetkezett korai haláláig, a jászberényi SZTK-ban dolgozott, szolgálva a rászorulókat.

A Jászberényi Lehel Sport Klubban aktívan sportolt, versenyzett és edzősködött, mintegy 50 éves koráig.

Nagy ajándék volt a két Klenk Gusztávanak, hogy egy szűk évig a rendelőintézetben kollégák lehettek, mert az apa csatlakozott az időközben fogorvossá lett, ott dolgozó fia mellé, és együtt lehettek, míg az ifjabb át nem igazolt a szolnoki kórház szájsebészetére. Idősebb Klenk Gusztáv története úgy válik teljessé, hogy bár bátyjával együtt ők kezdtek el „fogakkal” foglalkozni, fogász, fogorvos generációk alapítóivá lettek, mert immár a 4. generáció áll, ill. készül a szolgálat felvételére mindkét családban!

Végső nyughelye a jászberényi Fehértói temetőben van. Emlékét családjá nagy szeretettel őrzi és emlegeti. “

Forrás:

Dr. Klenk Gusztáv Pál özvegye

Jászberény, 2020. 09. 10.

Összeállította: Sárközy Ágnes